

COK is een Nederlandse verkorting van **CORNELIS**

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

De betekenis van deze naam is onzeker. Het was reeds de naam van het oude Romeinse geslacht der Cornelii. Men vermoedt dat de naam samenhangt met 'cornu' = 'hoorn' (Latijns); Cornelius resp. Cornelia zou dan betekenen 'de gehoornde'; duidt op kracht.

*

Cornelius Paus, Rome, Italië; † **253**; feest (14 &) **16 september**.

Hij stamde uit het Romeins adellijke geslacht der Cornelii. In maart van het jaar 251 werd hij gekozen tot bisschop van Rome, de opvolger van Petrus. In die hoedanigheid maakte hij nog juist het staartje mee van de gruwelijke christenvervolgingen onder keizer Decius (249-251). Er waren heel wat gelovigen geweest die onder de angst en dreiging der martelingen waren bezweken. Cornelius besloot hun nog een kans te geven, op voorwaarde dat ze wel boete deden. Maar de strenge richting was het daar niet mee eens: zij hadden wel standgehouden, en nu zouden ze weer met hun verraders tot dezelfde gemeente moeten behoren...!? Zij noemden zich naar hun aanvoerder Montanus montanisten. Zij kozen een tegenpaus, Novatianus, de eerste tegenpaus in de geschiedenis van de kerk. Wie bij Novatianus te communie ging, moest zweren: "Ik zal niet terugkeren naar Cornelius." Maar op één van de bisschoppensynodes in Rome werd Novatianus met zijn aanhang uit de gemeenschap gestoten.

Beroemd zijn de brieven van Cyprianus, bisschop van Carthago, over deze kwestie. Hij steunde de paus en benadrukte het belang van de mening van Petrus' opvolger op de zetel van Rome. Van die tijd stamt het gebruik om bij de communie de ring van de bisschop te kussen als teken van trouw en aanhankelijkheid.

Eén van Cornelius' daden is geweest dat hij met behulp van vrouwe Lucina het gebeente van Petrus en Paulus eervol heeft bijgezet.

Door keizer Gallus werd hij verbannen naar Civita Vecchia, een plaatsje aan zee ten westen van Rome. Hij was daar tamelijk geïsoleerd. Alleen Cyprianus' brieven drongen tot hem door en schonken hem troost. Hij stierf er in **253**. Volgens de één vanwege de bar slechte behandeling die hij er onderging; volgens anderen zelfs door onthoofding met het zwaard op de 14e september van dat jaar. Vijf jaar later zou bisschop Cyprianus op diezelfde dag overlijden. reden waarom ze altijd in één adem worden genoemd.

Hij werd begraven in de catacomben van Callixtus te Rome. Relikwieën van hem bevinden zich in Cornelimünster (= Corneliusklooster) bij Aken.

Hij wordt meestal afgebeeld met een hoorn (toespeling op zijn naam, want het Latijnse woord voor hoorn is 'cornu').

*

Eén van de 19 heilige martelaren van Gorkum (om het leven gebracht door de geuzen onder leiding van Lumey) heette **Cornelis van Wijk**; † **1572**; feest **9 juli**.

*

In Delft wordt de herinnering levend gehouden aan de martelaar **Cornelis Musius**. Eveneens omgebracht onder leiding van Lumey tijdens de troebelen van de 80-jarige oorlog; † **1572**. Sterfdag **11 december**. Hij is nooit heilig of zalig verklaard.